TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2005. gada 30. jūnijā *

Lieta C-537/03

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Korkein oikeus* (Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2003. gada 19. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2003. gada 22. decembrī, tiesvedībā

Katja Candolin,

Jari-Antero Viljaniemi,

Veli-Matti Paananen

pret

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola,

* Tiesvedības valoda — somu.

Jarno Ruokoranta.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), E. Juhāss [*E. Juhász*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretārs H. fon Holšteins [*H. von Holstein*], sekretāra palīgs,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 19. janvārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Pānanena [*Paananen*] vārdā — M. Hunnako [*M. Hunnakko*], *asianajaja,*

— *Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola* vārdā — M. Mekele [*M. Mäkelä*], pārstāvis,

— Somijas valdības vārdā — T. Pinne [*T. Pynnä*], pārstāve,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*], pārstāvis,

— Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

— Zviedrijas valdības vārdā — K. Normane [*K. Norman*], pārstāve,

— Norvēģijas valdības vārdā — I. Djūpvīka [*I. Djupvik*], pārstāve, kurai palīdz T. Nordbī [*T. Nordby*], advokāts,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — E. Traversa [*E. Traversa*] un M. Hutunens [*M. Huttunen*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 10. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālo nolēmumu ir par Padomes 1983. gada 30. decembra Otrās direktīvas 84/5/EEK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (OV 1984, L 8, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Otrā direktīva") un Padomes 1990. gada 14. maija Trešās direktīvas 90/232/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (OV L 129, 33. lpp.; turpmāk tekstā — "Trešā direktīva") interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts prāvas ietvaros starp K. Kandolinu [*K. Candolin*], kā arī Viljaniemi [*Viljaniemi*] un Pānanenu pret apdrošināšanas sabiedrību *Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola* (turpmāk tekstā — "*Pohjola*") un Ruokorantu [*Ruokoranta*] par zaudējumu atlīdzību, kas tiem ir jāizmaksā ceļu satiksmes negadījuma rezultātā.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Atbilstoši Padomes 1972. gada 24. aprīļa Direktīvas 72/166/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un attiecībā uz kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību (OV L 103, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Pirmā direktīva") 3. panta 1. punkta noteikumiem:

"Katra dalībvalsts [..] veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka civiltiesiskā atbildība par to transportlīdzekļu lietošanu, kas parasti atrodas tās teritorijā, ir apdrošināta. Sedzamās atbildības apjomu un apdrošināšanas seguma noteikumus nosaka, pamatojoties uz tā apmēriem."

4 Otrās direktīvas septītais un devītais apsvērums ir formulēti šādi:

"tā kā cietušo interesēs ir tas, lai konkrētās izņēmuma klauzulas attiektos tikai uz apdrošinātāja attiecībām ar negadījuma izraisītāju; [..]

[..]

tā kā apdrošinātās personas, autovadītāja vai jebkuras citas atbilstīgas personas ģimenes locekļiem būtu jāsniedz tāda aizsardzība, kas katrā ziņā pielīdzināma trešās personas aizsardzībai attiecībā uz miesas bojājumiem".

5 Šīs pašas Otrās direktīvas 2. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka jebkuri likumos paredzētie vai līgumā noteiktie noteikumi, kas iekļauti apdrošināšanas polisē, kura izsniegta saskaņā ar Direktīvas 72/166/EEK 3. panta 1. punktu, un kas transportlīdzekļu lietošanas vai vadīšanas apdrošināšanu neattiecina uz:

— personām, kam nav tiešu vai netiešu atļauju,

vai

— personām, kam nav attiecīgā transportlīdzekļa vadītāja apliecības,

vai

— personām, kuras ir pārkāpušas obligātās tehniskās prasības attiecībā uz attiecīgā transportlīdzekļa stāvokli un drošību,

piemērojot Direktīvas 72/166/EEK 3. panta 1. punktu, tiktu uzskatīti par spēkā neesošiem attiecībā uz prasījumiem, ko iesniedz trešās personas, kuras ir negadījumā cietušie.

Tomēr noteikumus vai atrunas, kas minētas pirmajā ievilkumā, var vērst pret personām, kuras apzināti reģistrējušas transportlīdzekli [kas labprātīgi ir ieņēmušas vietu transportlīdzeklī], kas radījis kaitējumus vai traumas, ja apdrošinātājs var pierādīt, ka personas ir zinājušas, ka transportlīdzeklis ir zagts.

[..]."

6 Trešās direktīvas 1. pantā ir noteikts:

"Neskarot Direktīvas 84/5/EEK 2. panta 1. punkta otro daļu, Direktīvas 72/166/EEK 3. panta 1. punktā minētā apdrošināšana ietver atbildību par transportlīdzekļa lietošanas rezultātā radītiem miesas bojājumiem visiem pasažieriem, izņemot vadītāju.

[..]."

Valsts tiesiskais regulējums

7 Pamata faktu laikā 7. panta 1. un 3. punkta 1959. gada 26. jūnija Likumā par transportlīdzekļu apdrošināšanu [*Liikennevakuutuslaki* (279/1959)], kas grozīts ar likumu 656/1994, redakcija bija šāda:

"1. Ja [persona], kura ir cietusi ceļu satiksmes negadījumā, pati ir veicinājusi tā izraisīšanu, atlīdzību par citiem zaudējumiem, izņemot par tai nodarītiem miesas bojājumiem, var atteikt vai samazināt atbilstoši [šīs personas] pieļautai kļūdai, veidam, kādā transportlīdzeklis tika vadīts, un citiem apstākļiem, kas noveduši pie zaudējumu nodarīšanas. Ja persona tai nodarītos miesas bojājumus ir izraisījusi ar nodomu vai aiz rupjas neuzmanības, tai atlīdzība tiek izmaksāta tikai tādā apmērā, ciktāl citi apstākļi ir veicinājuši kaitējuma nodarīšanu.

[..]

3. Ja persona ir izraisījusi tai nodarītos miesas bojājumus, vadot transportlīdzekli, lai gan tā vadīšanas brīdī vai pēc tam alkohola līmenis tās asinīs ir vismaz 1,2 uz tūkstoti vai tās alkohola līmenis uz litru izelpotā gaisa ir vismaz 0,6 miligrami, vai arī ja tā rada zaudējumu, vadot transportlīdzekli alkohola un/vai citu apreibinošu vielu ietekmē tādējādi, ka tās spēja rīkoties, neizdarot kļūdas, ir ievērojami samazināta,

apdrošināšana nesedz zaudējumu atlīdzību, ja vien nepastāv kāds īpašs iemesls, lai to darītu. Iepriekš minētie noteikumi attiecībā uz vadītāja tiesībām uz zaudējumu atlīdzību tāpat ir attiecināmi uz pasažieri, kas kaitējuma nodarīšanas laikā atradās transportlīdzeklī, kaut arī tas varēja vai tam vajadzēja apzināties vadītāja stāvokli."

8 Eiropas Kopienu Komisijas 2002. gada 20. martā Somijas Republikai nosūtītā argumentētā atzinuma rezultātā ar Likumu 548/2002 tika grozīts šī paša 7. panta 3. punkta otrais teikums. Atbilstoši šiem jaunajiem noteikumiem:

"Atlīdzību pasažierim, kurš zaudējuma nodarīšanas laikā atradās transportlīdzeklī, kura vadītājam bija šajā punktā minētās raksturīgās pazīmes, var pamatoti samazināt, pamatojoties uz viņa paša līdzdalību zaudējuma nodarīšanā."

9 Kopš Likuma 1144/2002 par transportlīdzekļu apdrošināšanu stāšanās spēkā 2003. gada 1. februārī tā 7. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Ja persona ar nodomu ir sev veicinājusi miesas bojājuma nodarīšanu, tai izmaksā zaudējumu atlīdzību tikai tādā apmērā, ciktāl citi apstākļi ir veicinājuši tai nodarīto

miesas bojājumu nodarīšanu. Ja persona aiz rupjas neuzmanības ir veicinājusi sev miesas bojājumu nodarīšanu, tai var atteikt vai samazināt atlīdzību, ja tas ir attaisnojami, ņemot vērā attiecīgos apstākļus."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

10 1997. gada 21. aprīlī T. Kandolina, K. Kandolinas [*K. Candolin*] māte, kā arī Viljaniemi un Pānanens brauca ar Pānanenam piederošo automašīnu, ko šajā gadījumā vadīja Ruokoranta. Šī brauciena laikā notika ceļu satiksmes negadījums, kā rezultātā iestājās T. Kandolinas nāve, kā arī smagi savainojumi citiem pasažieriem.

11 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka vadītājs un (visi) pārējie pasažieri bija dzēruma stāvoklī.

12 *Porin käräjäoikeus* (Pori Pirmās instances tiesa) piesprieda Ruokorantam cietumsodu un atlīdzināt [zaudējumus] K. Kandolinai, kā arī Viljaniemi un Pānanenam. Attiecībā uz jautājumu par atlīdzībām, kuras jāizmaksā *Pohjola*, šī tiesa, uzskatot, ka pasažieri varēja pamanīt vadītāja dzēruma [stāvokli], nosprieda, ka principā

nevienam no viņiem atbilstoši 7. panta 3. punktam Likumā par transportlīdzekļu apdrošināšanu, kas grozīts ar Likumu 656/1994, nav tiesību uz zaudējumu atlīdzības izmaksu, ko veiktu minētā apdrošināšanas kompānija. Tomēr, ja šī noteikuma izpratnē pastāvēja kāds "īpašs iemesls" atlīdzības samaksai, *Pohjola* vajadzētu viņiem to izmaksāt. Ņemot vērā Pānanena smagos miesas bojājumus un to, ka Ruokorantam, ņemot vērā viņa finansiālo situāciju, iespējams, neizdosies atlīdzināt zaudējumus, *Porin käräjäoikeus* nolēma, ka *Pohjola* jāizmaksā šī atlīdzība. Tā savukārt uzskatīja, ka attiecībā uz K. Kandolinu un Viljaniemi nevar attiecināt nevienu "īpašu iemeslu".

13 Saņemot apelācijas sūdzību, *Turun hovioikeus* (Turku Apelācijas tiesa) nosprieda, ka *Pohjola* nav jāsedz atlīdzība, kuru Ruokoranta ir parādā Pānanenam.

14 K. Kandolina, kā arī Viljaniemi un Pānanens iesniedza *Korkein oikeus* (Augstākā tiesa) kasācijas sūdzību par *Turun hovioikeus* spriedumu. Viņi prasīja, lai atlīdzības, kas tiem ir jāizmaksā, pamatojoties uz transportlīdzekļa apdrošināšanu, segtu apdrošināšanas sabiedrība. *Pohjola* nepiekrita tam, ka tai būtu pienākums atlīdzināt zaudējumus, pamatojoties uz to, ka tad, kad pasažieris iekāpj transportlīdzeklī, apzinoties, ka salīdzinājumā ar parastiem apstākļiem viņam pastāv paaugstināts zaudējumu gūšanas risks, viņam pašam ir jāuzņemas atbildība par savas rīcības sekām.

15 Uzskatot, ka faktu laikā spēkā esošās tiesību normas ir jāinterpretē atbilstoši Kopienu tiesībām, *Korkein oikeus* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Trešās direktīvas 1. pants [..], saskaņā ar kuru apdrošināšana ietver atbildību par transportlīdzekļa lietošanas rezultātā radītiem miesas bojājumiem visiem pasažieriem, izņemot vadītāju, vai cits akts, vai Kopienu tiesību princips ierobežo iespēju valsts tiesībās ņemt vērā pasažiera paša līdzdalību viņam nodarītajos zaudējumos laikā, kad tiek pārbaudītas viņa tiesības uz zaudējumu atlīdzību, ko izmaksā transportlīdzekļa obligātā apdrošināšana?

2) Vai Kopienu tiesībām ir atbilstoši, ka jebkurā citā situācijā, izņemot situāciju, kas minēta Otrās direktīvas 2. panta 1. punkta otrajā daļā, pamatojoties uz transportlīdzekļa pasažiera rīcību, [..] var atteikt vai ierobežot viņa tiesības uz atlīdzību, ko izmaksā obligātā apdrošināšana par zaudējumiem, ko viņš cietis nelaimes gadījuma rezultātā? Tādējādi, vai tas var būt gadījums, kad, piemēram, persona ir iekāpusi transportlīdzeklī, lai gan tā varēja ievērot, ka satiksmes negadījuma un zaudējuma risks bija lielāks nekā parasti?

3) Vai Kopienu tiesības ļauj ņemt vērā vadītāja dzēruma stāvokli kā faktu, kas ietekmē tā spēju vadīt transportlīdzekli, ievērojot pienācīgu drošību?

4) Vai Kopienu tiesības ļauj vērtēt daudz stingrāk transportlīdzekļa īpašnieka tiesības uz obligātās apdrošināšanas zaudējumu atlīdzību par tam nodarītajiem miesas bojājumiem salīdzinājumā ar citiem pasažieriem gadījumā, kad transportlīdzekļa īpašnieks ir ļāvis personai to vadīt dzēruma stāvoklī?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

16 Ar šiem jautājumiem, kuri aplūkojami kopumā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Otrās direktīvas 2. panta 1. punkta otrā daļa un Trešās direktīvas 1. pants pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kas atļauj atteikt vai samazināt transportlīdzekļa obligātās apdrošināšanas izmaksājamo atlīdzību, pamatojoties uz pasažiera līdzdalību tam nodarītajos zaudējumos, un vai atbilde ir atšķirīga gadījumā, kad pasažieris ir transportlīdzekļa īpašnieks.

17 Ievadā ir jāatgādina, ka Pirmā, Otrā un Trešā direktīva, pirmkārt, tiecas nodrošināt transportlīdzekļu, kas parasti atrodas Kopienas teritorijā, kā arī tajos esošu personu brīvu pārvietošanos un, otrkārt, garantēt līdzvērtīgu attieksmi pret personām, kuras cietušas transportlīdzekļu ceļu satiksmes negadījumos, neatkarīgi no tā, kurā vietā Kopienā negadījums noticis (Tiesas 1996. gada 28. marta spriedums lietā C-129/94 *Ruiz Bernáldez, Recueil*, I-1829. lpp., 13. punkts).

18 Ņemot vērā cietušo personu aizsardzības mērķi, Tiesa ir nospriedusi, ka Pirmās direktīvas 3. panta 1. punkts nepieļauj, ka apdrošinātājs varētu atsaukties uz tiesību normām vai klauzulām [apdrošināšanas] līguma punktos, lai negadījumā cietušajām trešajām personām atteiktu atlīdzināt zaudējumus sakarā ar apdrošinātā transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Ruiz Bernáldez*, 20. punkts).

19 Tāpat Tiesa ir nospriedusi, ka Otrās direktīvas 2. panta 1. punkta pirmajā daļā ir tikai atkārtots šis pienākums attiecībā uz tiesību normām vai polises noteikumiem, noteiktos gadījumos izslēdzot transportlīdzekļa lietošanas vai vadīšanas apdrošināšanu (personas, kurām nav atļaujas vadīt transportlīdzekli, personas, kurām nav attiecīgā transportlīdzekļa vadītāja apliecības, vai personas, kuras pārkāpušas obligātās tehniskās prasības par attiecīgā transportlīdzekļa tehnisko stāvokli un drošību) (iepriekš minētais spriedums lietā *Ruiz Bernáldez*, 21. punkts).

20 Atkāpjoties no šī pienākuma, minētā 2. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka noteiktām cietušām personām apdrošinātājs neizmaksā atlīdzību, ņemot vērā situāciju, ko tās pašas ir izraisījušas (personas, kuras ir ieņēmušas vietu transportlīdzeklī, lai gan tās zināja, ka tas ir zagts) (iepriekš minētais spriedums lietā *Ruiz Bernáldez*, 21. punkts).

21 Tomēr, runājot par tiesību normu, ar kuru tiek ieviesta atkāpe no vispārējās normas, Otrās direktīvas 2. panta 1. punkta otrā daļa ir jāinterpretē šauri.

22 Kā to pamatoti atzīmēja arī ģeneráladvokāts savu secinājumu 42. punktā, jebkura cita interpretācija ļauj dalībvalstīm pie noteiktiem nosacījumiem ierobežot zaudējumu atlīdzības izmaksu ceļu satiksmes negadījumā cietušajām trešajām personām, no kā minētajās direktīvās noteikti ir mēģināts izvairīties.

23 No tā izriet, ka Otrās direktīvas 2. panta 1. punkta otrā daļa ir interpretējama tādējādi, ka apdrošināšanas polisē ietvertā tiesību norma vai līguma punkts, kas izslēdz transportlīdzekļa lietošanas vai vadīšanas apdrošināšanu, var nepieļaut [zaudējumu atlīdzības izmaksu] ceļu satiksmes negadījumā cietušajām trešajām personām tikai tad, ja apdrošinātājs var pierādīt, ka personas ir labprātīgi sēdušās transportlīdzeklī, ar kuru tika izraisīti zaudējumi, zinot, ka tas ir zagts.

24 Attiecībā uz tiesību uz zaudējumu atlīdzību atteikumu vai ierobežojumu, ko sedz transportlīdzekļa obligātā apdrošināšana, pamatojoties uz negadījumā cietušā pasažiera līdzdalību zaudējumu nodarīšanā, no Pirmās, Otrās un Trešās direktīvas mērķa, kā arī no to redakcijas izriet, ka tās neparedz tuvināt dalībvalstu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas sistēmas un ka atbilstoši pašlaik spēkā esošajām Kopienu tiesībām tām ir rīcības brīvība noteikt civiltiesiskās atbildības sistēmu, kas piemērojama transportlīdzekļu ceļu satiksmes negadījumā cietušajiem (Tiesas 2000. gada 14. septembra spriedums lietā C-348/98 *Mendes Ferreira* un *Delgado Correia Ferreira*, *Recueil*, I-6711. lpp., 23. un 29. punkts).

25 Šajā sakarā *Pohjola*, kā arī Somijas, Vācijas, Austrijas un Norvēģijas valdības apgalvo, ka Kopienu tiesībās nav noteikti nekādi ierobežojumi pasažiera līdzdalības apmēra

novērtējumam tam nodarītajos zaudējumos atbilstoši valsts tiesībām par civiltisisko atbildību.

26 Šādu argumentu nevar pieņemt.

27 Dalībvalstīm jāīsteno to kompetence, ievērojot Kopienu tiesības un, it īpaši, Pirmās direktīvas 3. panta 1. punktu, Otrās direktīvas 2. panta 1. punktu un Trešās direktīvas 1. pantu, kuru mērķis ir nodrošināt, lai ar transportlīdzekļa obligāto apdrošināšanu tiktu atlīdzināti zaudējumi, kas nodarīti visiem transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījumā cietušajiem pasažieriem.

28 Valsts tiesību normas, ar kurām tiek noteikta zaudējumu atlīdzība transportlīdzekļa ceļu satiksmes negadījuma rezultātā cietušajiem, tātad nepadara minētos noteikumus par mazāk iedarbīgiem.

29 Tāds tostarp bija gadījums, kad, pamatojoties tikai uz pasažiera līdzdalību zaudējumu nodarīšanā, ar valsts tiesisko regulējumu, kas noteikts, pamatojoties uz

vispārīgiem un abstraktiem kritērijiem, tika noraidītas gan pasažiera tiesības uz transportlīdzekļa obligātās apdrošināšanas atlīdzību, gan nesamērīgi tās tika ierobežotas.

30 Tikai pie nosacījuma, ka pastāv izņēmuma apstākļi, cietušās personas zaudējumu atlīdzības apjomu var ierobežot, pamatojoties uz individuālu novērtējumu.

31 Valsts tiesas kompetencē ietilpstošā novērtējuma par šo apstākļu pastāvēšanu un kompensācijas ierobežojuma samērīguma ietvaros, tam, ka attiecīgais pasažieris ir tā transportlīdzekļa īpašnieks, kura vadītājs ir izraisījis negadījumu, nav nozīmes.

32 Nosakot, ka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana attiecībā uz transportlīdzekļu lietošanu ietver atbildību par miesas bojājumiem visiem pasažieriem, izņemot vadītāju, ar Trešās direktīvas 1. pantu tikai tiek nošķirti vadītāji un pasažieri.

33 Turklāt, šī sprieduma 18.–20. punktā atkārtotajos aizsardzības mērķos ir noteikts, ka transportlīdzekļa īpašnieka, kas negadījuma brīdī ir pasažieris, nevis transportlīdzekļa vadītājs, tiesiskais statuss ir pielīdzināms statusam, kādā atrodas jebkurš cits negadījumā cietušais pasažieris.

34 Šo interpretāciju nostiprina Kopienu tiesību normu attīstība. Otrās direktīvas septītajā apsvērumā ir noteikts, ka cietušo interesēs ir, lai konkrētās izņēmuma klauzulas attiektos tikai uz apdrošinātāja attiecībām ar negadījuma izraisītāju. Lai piešķirtu aizsardzību, kas pielīdzināma aizsardzībai, kāda ir citām negadījumā cietušajām trešām personām, kā arī izriet no šīs pašas direktīvas devītā apsvēruma, tās 3. pantā ir ietverta apdrošināšana par miesas bojājumiem apdrošinātās personas, autovadītāja vai jebkuras citas atbildīgās personas ģimenes locekļiem. Trešās direktīvas 1. pantā ir apstiprināta vēl plašāka formula, paredzot atlīdzību par miesas bojājumiem visiem pasažieriem, izņemot vadītāju. Tātad transportlīdzekļa īpašniekam kā pasažierim netiek liegtas tiesības saņemt zaudējumu atlīdzību.

35 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka, pastāvot pamata lietas apstākļiem, Otrās direktīvas 2. panta 1. punkts un Trešās direktīvas 1. pants nepieļauj valsts tiesību normas, kas, pamatojoties uz pasažiera līdzdalību tam nodarītajos zaudējumos, ļauj atteikt vai nesamērīgā veidā ierobežot zaudējumu atlīdzību, ko uzņemas segt transportlīdzekļa obligātā apdrošināšana. Tam, ka attiecīgais pasažieris ir tā transportlīdzekļa īpašnieks, kura vadītājs izraisījis negadījumu, nav nozīmes.

Par tiesāšanās izdevumiem

36 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Pastāvot pamata lietas apstākļiem, Padomes 1983. gada 30. decembra Otrās direktīvas 84/5/EEK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu 2. panta 1. punkts un Padomes 1990. gada 14. maija Trešās direktīvas 90/232/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu 1. pants nepieļauj valsts tiesību normas, kas, pamatojoties uz pasažiera līdzdalību tam nodarītajos zaudējumos, ļauj atteikt vai nesamērīgā veidā ierobežot transportlīdzekļa obligātās apdrošināšanas atlīdzību. Tam, ka attiecīgais pasažieris ir tā transportlīdzekļa īpašnieks, kura vadītājs izraisījis negadījumu, nav nozīmes.

[Paraksti]